

समाचार दैनिक

Email: sdainik99@gmail.com
Website www.esamachardainik.com

जनकपुर

विज्ञापनको
लागि सम्पर्क
९८५४०२०९२२
९८५४०२५१६४

वर्ष ७ अंक ३१ २०८२ भदौ ३ गते मंगलवार (19 Aug. 2025) पृष्ठ ४ मूल्य रु. ३।-

छोरी शिक्षा विमा कार्यक्रम स्थगित

जनकपुरधाम, २ भदौ। मधेश प्रदेश सरकारले सात वर्ष अगाडि सञ्चालनमा ल्याएको मुख्यमन्त्रीले 'बेटी पढाउ बेटी बचाउ' योजनाअन्तर्गत छोरी शिक्षा विमा कार्यक्रम स्थगित भएको छ।

मधेश प्रदेश सरकारले चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को बजेटमा छोरी शिक्षा विमाको लागि बजेट विनियोजन नगरेको शिक्षा विकास निर्देशनालयले जनाएको छ।

निर्देशनालयका छोरी शिक्षा विमा कार्यक्रमका संयोजक प्रियङ्गा यादवले बजेट अभावमा सो कार्यक्रम हाल स्थगित भएको बताउनुभयो। निर्देशनालयबाट प्राप्त

विवरणअनुसार छोरी शिक्षा विमा कार्यक्रमअन्तर्गत हालसम्म १४ हजार ४५३ जना छोरीको विमा गरिएको जानकारी दिइएको छ। कार्यक्रम संयोजक यादवका अनुसार आव २०७५/७६ मा पाँच हजार ६६६ जना, आव २०७६ र ७९ मा एक हजार ७०२, आव २०७९/८० मा तीन हजार ३०२ जना, आव २०८०/८१ मा तीन हजार ७८३ जना छोरीको विमा गरिएको थियो। हाल १० हजार छोरीको विमाको प्रिमियम तिर्न बाँकी छ। कार्यक्रमअन्तर्गत एक जनाको विमा गर्दा ३७ हजार चार सय ५७ रुपैयाँ ३७ पैसा प्रिमियम तिर्नुपर्छ। रासस

भारतबाट ७५ करोडभन्दा बढीको तरकारी भित्रियो

-वीरेन्द्र कर्ण
जनकपुरधाम, २ भदौ। नेपाली उपभोक्ताको दैनिक भान्सामा आवश्यक पर्ने हरियो तरकारी उत्पादन देशमै पर्याप्त हुन नसक्दा भारतीय तरकारीमा निर्भरता बढ्दो क्रममा छ। विशेष गरी मधेश प्रदेशका धनुषा र महोत्तरी जिल्लामा अपेक्षित मात्रामा तरकारी उत्पादन हुन नसक्दा हरेक वर्ष ठूलो मात्रामा विदेशी तरकारी नेपाल भित्रिने गरेको तथ्याङ्कले देखाएको छ।

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा मात्र भिठामोड नाकाबाट ३३ हजार ८८७ मेट्रिक टन हरियो तरकारी नेपाल आयात भएको छ, जसको मूल्य करिब ७५ करोड ५२ लाख

८८ हजार रुपैयाँ रहेको क्वारेन्टाइन कार्यालय भिठामोडले जनाएको छ। कार्यालयका प्रमुख किशोर कुमार यादवका अनुसार भारतको विभिन्न क्षेत्रबाट करिब २० प्रकारका तरकारी(काउली, बन्दाकोपी, फर्सी, गोलभेडा, भण्टा, खुसानी, परवल, काक्रो, भिण्डी, करेला लगायतका तरकारी भिठामोड हुँदै नेपाल ल्याइएका छन्।

धनुषा(महोत्तरीका किसानहरूले उत्पादन गर्ने तरकारी बजारमा पुगे पनि आवश्यकताअनुसार आपूर्ति गर्न नसक्दा व्यापारीहरूले भारतीय तरकारी भित्र्याई बजार धान्ने गरेका छन्। यसले एकातर्फ उपभोक्ताको दैनिक आवश्यकता

पूरा गरे पनि अर्कोतर्फ नेपाली किसानको उत्पादन र लगानीलाई दबाउने गरेको किसानहरूको गुनासो छ। उनीहरूको भनाइमा, लगानीअनुसारको प्रतिफल नपाउँदा किसान निराश बन्दै गएका छन्, जसको सीधा असर देशको व्यापार घाटामा पर्छ।

किसानहरूको तर्क छ, "स्थानीय उत्पादनलाई प्राथमिकता नदिए बाहिरबाट आयातलाई बढावा दिँदा कृषकहरू निरुत्साहित भएका छन्। आयातको प्रतिस्पर्धामा हाम्रो उत्पादन कमजोर ठहर्दा देश आत्मनिर्भर बन्न सकिरहेको छैन।"

सरकारले स्थानीय उत्पादनलाई प्रवर्द्धन गर्ने नीति कार्यान्वयन नगरेसम्म समस्या समाधान हुन सक्दैन। उनीहरूका अनुसार मलखाद, बीउ(विजन, सिंचाइ सुविधा, भण्डारण तथा बजार व्यवस्थापनमा सुधार ल्याइए मात्र नेपाली किसान तरकारीमा आत्मनिर्भर बन्न सक्नेछन्।

नेपाल जस्तो कृषिप्रधान देशमा तरकारी जस्तो आधारभूत उपभोग्य वस्तुका लागि विदेशी बजारमा निर्भर रहनु विडम्बना हो। त्यसैले आत्मनिर्भरता हासिल गर्न किसानलाई प्रोत्साहन, सहूलियत र संरचनागत सुधारमा सरकारले गम्भीर पहल लिनुपर्ने आवश्यकता बढ्दै गएको छ।

स्कूल बस पल्टिँदा पाँच विद्यार्थी घाइते

दैनिक समाचारदाता सर्लाही, २ भदौ। सर्लाहीको चन्द्रनगर गाउँपालिका-१, फरिद टोलमा सोमबार विद्यालय बस पल्टिँदा पाँच जना विद्यार्थी र चालक घाइते भएका छन्।

गाउँबाट विद्यार्थी लिएर विद्यालयतर्फ लिएर आउँदै गरेको ईश्वरपुर नगरपालिकास्थित बयलवासमा रहेको माउन्ट कन्वन्सन्स बोर्डिङ स्कूलको ना. ५ ख. ७३७३ नम्बरको बस अनियन्त्रित भएर धान खेतमा पल्टिएको इलाका प्रहरी कार्यालय केशरगन्जले जनाएको छ।

दुर्घटनामा बस चालक ३२ वर्षीय रामकरण महतो, विद्यार्थी सात वर्षीया सृष्टी साह, १० वर्षीय सोनुकुमार महतो, सात वर्षीया सनीकुमार महतो, नौ वर्षीया सोनमकुमारी महतो र १३ वर्षीया उषा महतो घाइते भएका छन्।

घाइते सबैको अवस्था सामान्य रहेको प्रहरीले जनाएको छ। घाइतेहरूको लालबन्दीस्थित मोडेल अस्पतालमा उपचार भइरहेको केशरगन्जका प्रहरी निरीक्षक उमाकान्त जोशीले जानकारी दिनुभयो।

इ-सिगरेट प्रयोग नगरौं, सुरक्षित र स्वस्थ रहौं।

इलेक्ट्रोनिक सिगरेट वा भेपिङ पनि चुरोट वा अन्य सुर्तीजन्य पदार्थ जस्तै स्वास्थ्यको लागि हानिकारक हुन्छ।

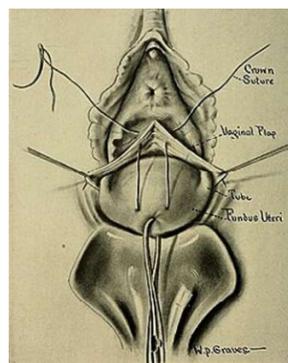
त्यसैले:

- ◆ इ-सिगरेटले निकोटिनको लत बढाउँछ, यसले फोक्सोको रोगका साथै स्वास्थ्यमा गम्भीर असर पार्न सक्छ,
 - ◆ धेरैजसो इ-सिगरेटमा विषालु रसायनहरू हुन्छन्,
 - ◆ इ-सिगरेट सुरक्षित विकल्प नभई स्वास्थ्यका लागि हानिकारक हुन्छ,
 - ◆ स्वस्थ जीवनका लागि धूम्रपान र इ-सिगरेट दुवैबाट टाढा बसौ,
- स्वस्थ बनौं हानिकारक वस्तुबाट टाढै रहौं,

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

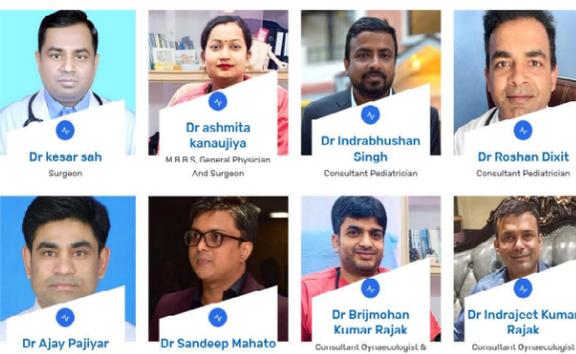
अब अनलाइनबाट बुकिङको सुविधा

- पाठेघरको असामान्य रक्तस्राव
- इन्डोमेट्रियोसिस
- रजोनिवृत्ति
- पिल्भिक दुखाइ
- डिस्मेनोरिया (पीडादायी महिनावारी)
- पीडादायी यौनसम्पर्क
- स्त्री रोग तथा प्रसूती सम्बन्धी रोग
- बाल रोग
- बाँझपनको उपचार
- दुखाइ बिनाको सुत्केरी

को लागि उपचार गराउन चाहनुहुन्छ भन्ने अनलाइनबाटै बुकिङको लागि
www.divyaclinicjanakpur.com

वरिष्ठ चिकित्सकहरू

दिव्या क्लिनिक एण्ड

डाइग्नोस्टिक सेन्टर

जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका
बडा नं. १०,
Phone : 9861147201

नैना हॉस्पिटल प्रा. लि.

जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका
बडा नं. ८ रामानन्द चौक,
Phone : 977041 591035
9801674020

सम्पादकीय

प्रतिगमन नभई प्रगतिपर्कै कानूनको बाटो

प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले मुलुकी संहिता दिवसका अवसरमा व्यक्त गर्नुभएको भनाइले नेपालको कानुनी, न्यायिक र राजनीतिक यात्राबारे पुनः बहसको ढोका खोलेको छ। उहाँले स्पष्ट पार्नुभएको “लोकतान्त्रिक गणतन्त्रमा कुनै पनि प्रतिगमनकारी कानून आउन सक्दैन” भन्ने धारणा केवल राजनीतिक आशवासन मात्र नभई संविधान र लोकतान्त्रिक अभ्यासलाई बलियो बनाउने संकल्पको अभिव्यक्ति हो।

नेपालले लामो संघर्षपश्चात् प्राप्त गरेको लोकतान्त्रिक गणतन्त्र प्रणाली कुनै व्यक्तिको होइन, सम्पूर्ण जनताको उपलब्धि हो। त्यसैले यसमा कुनै किसिमको प्रतिगमन वा समाजलाई पछि धकेल्ने कानुनी संरचना अस्वीकार्य हुन्छ। बहुविवाहलाई मान्यता दिने कानून आउँछ भन्ने हल्ला वा अफवाहले समाजलाई विचलित पार्ने काम गरेको छ। तर प्रधानमन्त्रीकै भनाइमा, त्यस्तो कल्पना पनि असम्भव छ। यसले समाजमा भ्रम सिर्जना गर्ने तत्वहरूप्रति सजग रहनुपर्ने आवश्यकता देखाउँछ।

आजको दिनमा मुख्य प्रश्न भनेकै कानूनलाई जनताले नजिकबाट अनुभव गर्ने अवस्था सिर्जना गर्नु हो। कानून बनेर किताबमा सीमित रहनु हुँदैन, यसको कार्यान्वयन व्यवहारमा नदेखिएसम्म त्यसको महत्व रहँदैन। संविधानले शक्ति पृथकीकरण र निकायबीचको सन्तुलनलाई आधार बनाएको छ। तर व्यवहारमा कहिलेकाहीँ राजनीतिक हस्तक्षेप, ढिलासुस्ती र न्यायमा पहुँचको अभावले कानुनी शासनमाथि प्रश्न उठाउने अवस्था देखिन्छ। प्रधानमन्त्रीले जनतालाई छिटो र सही न्याय दिनुपर्ने आवश्यकता औँल्याउनु आजको कठोर यथार्थसँग मेल खाँदछ। न्यायपालिका स्वतन्त्र, कार्यपालिका जिम्मेवार र विधायिका जनताप्रति उत्तरदायी हुने परिपाटी प्रगतिशील लोकतन्त्रको मेरुदण्ड हो। तर यसका प्रत्येक अङ्गले आफ्नो सीमा नाघ्दा वा आफ्नो जिम्मेवारीबाट पलायन गर्दा सम्पूर्ण प्रणाली नै कमजोर हुन्छ। यस सन्दर्भमा न्यायालयको स्वतन्त्रता केवल औपचारिक सम्मानमा सीमित नहुने, बरु व्यावहारिक निष्ठाका साथ कार्यान्वयन हुनुपर्ने विषय अझै गम्भीर छ।

मुलुकी संहिता नेपालको कानुनी इतिहासमा महत्वपूर्ण मीलपत्थर हो। संविधान जारी भएपछि २०७४ सालमा पारित र २०७५ भदौ १ गतेदेखि कार्यान्वयनमा आएको यस कानूनले नागरिक जीवनका धेरै क्षेत्रलाई नियमन गरेको छ। तर कुनै पनि कानून पूर्ण हुँदैन। समाज परिवर्तनशील हुन्छ, त्यसैले कानून पनि समयानुसार संशोधन र सुधार भइरहनुपर्ने हुन्छ। यसै कारण सरकार, महान्यायाधिवक्ता, न्यायालय र कानुनी क्षेत्रका विज्ञहरूले मुलुकी संहितामा आवश्यक परिमार्जनका लागि पहल गरिरहेका छन्।

यस प्रक्रियामा मुख्य कुरा हो- सुधारको नाममा प्रतिगमन नहुने ग्यारेन्टी। समाजलाई समानता, न्याय र अवसरमा आधारित बनाउन कानूनले योगदान गर्नुपर्छ। कुनै वर्ग, लिङ्ग वा समुदायलाई थिचोमिचो गर्ने, भेदभाव गर्ने वा असमानता कायम गर्ने कानून आउनु लोकतान्त्रिक मूल्यविरुद्ध हुनेछ। यही चेतनावनी प्रधानमन्त्री ओलीले दिनुभएको छ। यसैबीच, मुलुकी संहिताको प्रभावकारिताबारे सार्वजनिक बहसलाई अझ सशक्त बनाउन आवश्यक छ। कानूनको भाषा जनसुलभ हुनुपर्छ, यसको पहुँच ग्रामीण क्षेत्रमा समेत बढाउनुपर्छ र नागरिकलाई अधिकारप्रति सचेत बनाउनु सरकार र समाज दुवैको दायित्व हो।

अन्ततः, लोकतन्त्र केवल निर्वाचनमा सीमित हुँदैन, यो न्याय, समानता र स्वतन्त्रतासहितको सामाजिक संरचनामा देखिनुपर्छ। त्यसैले कानुनी शासन बलियो बनाउन संविधानको मर्मअनुसार सबै निकायले आफ्नो-आफ्नो दायित्व इमानदारीपूर्वक पूरा गर्नुपर्छ। प्रतिगमनको सम्भावना नकारि प्रगतिशील कानुनी सुधारको बाटोमा अधि बढ्नु नै नेपालको लोकतान्त्रिक गणतन्त्रलाई सबल बनाउने सुनिश्चितता हो।

सूचना प्रविधि, सुशासन र विकास

केपी शर्मा ओली

आज सूचना र सञ्चार प्रविधि, आइसिटी अथवा आइटी सुशासनका लागि मात्र होइन, विकास र मानिसको दिनचर्याका लागि अपरिहार्य भइसकेको छ। हामी आइटीविना चल्ने नसक्ने अवस्थामा पुगिसकेका छौं। पहिलो कुरा, आइटीको प्रयोग केका लागि भन्दा देशलाई सुव्यवस्थित बनाउन, समाजलाई सुव्यवस्थित बनाउन, मानव समाजलाई अझ सभ्य, अझ परिष्कृत, अझ उन्नत बनाउन र देशमा सुशासन अझ सुदृढ गर्न, आइटीको प्रयोगलाई सुशासनको सहयोगीको रूपमा, समाजको सुप्रबन्धका लागि सहयोगीको रूपमा, करप्सन कन्ट्रोलका लागि सहयोगीको रूपमा र जनतालाई सेवा सुविधा पुऱ्याउने कुरामा सहयोगीको रूपमा आइटीलाई प्रयोग गर्न चाहन्छौं।

आइटी एउटा सोख मात्रै होइन, अनिवार्य आवश्यकता बनेको छ। आइटीले हाम्रो विकासलाई तीव्रता दिनुपर्दछ। टेक्नोलोजी भनेकै त्रै हो, जसले विकासलाई व्यापकता र तीव्रता दिन्छ। नवीनता त्यसको लागि आवश्यकता छ र नवीनता दिन्छ। यसले समाजमा पारस्परिक रूपमा मानवीय भावना, पारस्परिक प्रेम, सद्भाव, सहिष्णुताको विकासका निम्ति सहयोग गर्नुपर्दछ। हामीले सूचना प्रविधिलाई त्यसै हिसाबले प्रयोग गर्नुपर्दछ। यही कुरालाई ध्यानमा राखेर हामीले आइटीलाई डिजिटल नेपालको नाराका साथ अगाडि बढाएका छौं। सिङ्गे देशलाई डिजिटलाइज्ड गर्ने र त्यसको अधिकतम सदुपयोग गर्ने। त्यसैअनुसार नै म अधिल्लोपल्ट प्रधानमन्त्री हुँदैदेखि डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्क बनाएका थियौं।

अहिलेसम्मका अनुभव र प्रगतिहरूलाई हेरेर हामीले ‘फ्रेमवर्क टु जिरो’ अर्को चरणमा प्रवेश गरेका छौं र त्यस फ्रेमवर्कलाई अगाडि बढाउँदैछौं। म यस प्रविधिको प्रयोगलाई शिक्षाको क्षेत्रमा, स्वास्थ्यको क्षेत्रमा र अरु विभिन्न क्षेत्रहरूमा पनि यसको सदुपयोग गरेर समाजलाई लाभान्वित गराउने पक्षमा म आफैँ पनि क्रियाशील रहेको छु। सरकार क्रियाशील रहेको छ र हामी हेरेकले यस सन्दर्भमा प्रयास गर्नुपर्दछ। हामीले एउटा मात्रै सानो उदाहरण दियौं भने गत वर्ष नेपालको एसइईको परीक्षाको नतिजामा पास हुनेको सङ्ख्या ४८ प्रतिशतभन्दा कम थियो र गत वर्षबाट हामीले सुरुदेखि नै यस प्रतिशतलाई वा ४८ भन्दा कम रहेको प्रतिशतलाई ७० प्रतिशत पुऱ्याउने भनेका थियौं। पछि हामीले केही संशोधन गर्नुपर्‍यो र हामीले ६० देखि ६५ प्रतिशतसम्म पुऱ्याउँछौं भनेर हाम्रा केही युवा साथीहरूले अनलाइन कक्षाको सुरुवात गर्नुभयो। त्यसका निम्ति एउटा अभियान चलाउनुभयो।

देशव्यापी रूपमा विभिन्न ठाउँका विद्यालय विद्यालयमा गएर त्यहाँका प्रिन्सिपलहरूलाई, त्यहाँका शिक्षकहरूलाई, त्यहाँका विद्यार्थीहरूलाई, त्यहाँका अभिभावकहरूलाई प्रेरित गर्नु हो। देशभरि दुई सयभन्दा बढी सेन्टर र धेरै दर्जन शिक्षकहरू राखेर एकैठाउँ काठमाडौँबाट कक्षाहरू सञ्चालन गर्नुभयो र पछि हामीले ६० देखि ६५ प्रतिशतको विचमा नतिजा निकाल्यौं भन्यौं। यो नितान्त निजी प्रयास हो हाम्रा युवाहरूको। त्यसमा सरकारी सहयोग भनेको सञ्चार मन्त्रालयले हामीलाई त्यो उपलब्ध गरायो। हामी युवाहरूलाई जहाँ सेवा पुऱ्याउँछौं भनेको छ, त्यहाँ इन्टरनेट सभिस उपलब्ध गराइदियो। त्यस हिसाबले प्रयास गर्दाखेरि ६१.८१ प्रतिशत अथवा ६२ प्रतिशत उत्तीर्ण भए। ४८ बाट ६२ प्रतिशत अथवा १४ प्रतिशतका दरले एसइईको नतिजामा उन्नति भयो। यो हामीले देखेका छौं, सानो खर्चबाट देशभरि लक्ष्य विद्यार्थीहरूको सङ्ख्यामा १४ प्रतिशतले उत्तीर्ण हुनेको सङ्ख्या अभिवृद्धि भयो, बढ्यो। तसर्थ, यसै गरेर हामीले अनलाइन स्वास्थ्य, अनलाइन स्वास्थ्य परीक्षण, अनलाइन उपचारजस्ता कुराहरू पनि विभिन्न हस्पिटलहरूबाट मद्दत गरेका छौं र साना अस्पतालहरूले ठूला हस्पिटलहरूबाट विशेषज्ञ सेवाहरू लिन सकिरहेका छन्। त्यो हामी आफैँले प्रत्यक्ष यी केही वर्षहरूमा मात्रै अनुभव गरेका छौं।

मैले प्रधानमन्त्री चलाएको यो पछिल्लो एक वर्षको अवधिमा असाधारण ढङ्गले हामीले यस क्षेत्रमा पनि प्रगति गरेका छौं। हामीसँग

एउटा राम्रो पक्ष के छ भने हामीसँग एउटा यो ‘डेमोग्राफिक डिभिडेन्ड’ हाम्रो राम्रो छ। त्यसलाई हामीले यस क्षेत्रमा प्रयोग गर्न सक्छौं किनभने हाम्रा युवाहरू आज आम रूपमा भन्ने हो भने डिजिटल फ्रेन्डली छन् अथवा डिजिटल क्षेत्रमा, आइटी सेक्टरमा भन्ने हो भने उनीहरू शिक्षित कमसेकम छन्। उनीहरूले विभिन्न ढङ्गले त्यसबाट नेलेज लिन र नेलेज सम्प्रेषण गर्न सक्छन्। त्यसकारण नवप्रवर्द्धनका कुराहरू, ‘इनोभेसन’का कुराहरू अथवा अरु अनुसन्धानका कुराहरूदेखि लिएर आइटीको प्रयोगले हामीलाई धेरै ठूलो मद्दत पुगिराखेको छ र हामी समाज परिवर्तनका लागि यी सबै कुरा, मान्छेको विकासका लागि सबै कुरा, अर्थतन्त्रको विकासका लागि, शिक्षा, स्वास्थ्य र सबै समाजिक क्षेत्रको विकासका लागि र समाजमा जनतालाई सेवा सुविधा पुऱ्याउनेका लागि यी कुराहरूमा काम गरिराखेका छौं।

अहिले हामीले यो पर्सनल आइटीजस्ता कुराहरू यिनीहरूबाट जनतालाई सेवा पुऱ्याउने कुराहरू गरिराखेका छौं र अनेक पक्षहरूमा यसको मद्दत पुगिराखेको छ। यो सँगसँगै, यसमा केही कमजोरी पक्षहरू, विकृतिका पक्षहरू र विज्ञान प्रविधिको प्रयोग ठीक ढङ्गले गर्न जानेनन् भने, मेसिन चलाउँदा ठीक ढङ्गले चलाइएन भने त हात काटिदिन्छ। त्यो त मेसिन भनेको ठीक ढङ्गले चलाउने कि नचलाउने भन्ने कुरासँग निर्भर हुने कुरा हो।

अहिलेको दुनियाँमा यस सूचना प्रविधिको राम्ररी सदुपयोग मात्रै भएको छ भन्न सकिँदैन। खासगरी सूचनाको क्षेत्रमा, ‘मिस इन्फर्मेशन’, ‘डिस इन्फर्मेशन’ जस्ता कुराहरू पनि यसबाट केही केही क्षतिका कुराहरू पनि भइराखेका छन्। समाजलाई अलि विकृत बढाउने खालका कुराहरू पनि भइराखेका छन् र यस्ता कुराहरूप्रति हामी सजग छौं। सबै कुरा हुन पाउनुपर्दछ। वास्तवमा यो प्रेस स्वतन्त्र, सूचनाको स्वतन्त्रता सबै कुरा हुनुपर्दछ तर अनियन्त्रित र समाजलाई हानी गर्ने गरी होइन, समाजलाई फाइदा पुग्ने गरी यी कुराहरू हुनुपर्दछ। समाजका लागि आइटी, विकासका लागि आइटी, राष्ट्रिय एकताका लागि आइटी, विश्व शान्तिको पक्षमा आइटी, सूचना मनोरञ्जनका लागि आइटी, शिक्षाका लागि आइटी, स्वास्थ्यको लागि आइटी। यसो भएर हामीले आइटीलाई सदुपयोग गर्न सक्नुपर्दछ राम्ररी।

हाम्रो राष्ट्रिय आकाङ्क्षा हामीले भनेका छौं-समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली। त्यो हाम्रो राष्ट्रिय आकाङ्क्षा हो। त्यो आकाङ्क्षा परिपूर्ति गर्नका लागि, त्यसलाई प्राप्त गर्न, त्यसलाई गन्तव्य बनाएर हामी हिँडिरहेका छौं र त्यसको प्राप्तिका लागि सुशासन र विकास, तीव्रता, सुदृढता र तीव्रताका साथ अगाडि बढाउन जरुरी छ। त्यसमा आइटीको भरपूर मद्दत लिन जरुरी छ। यो अत्यन्तै उपयोगी छ। तसर्थ, हामी यसको सदुपयोग गर्दै देशका लागि, जनताका लागि, समाजका लागि र मानव जातिका लागि यसको सदुपयोग गर्ने, सुशासन र विकासका लागि सदुपयोग गर्ने काम गर्दै अगाडि बढ्ने यस दिशामा हामी लागि राखेका छौं।

यस सन्दर्भमा तपाईंहरूले आयोजना गर्नुभएको विश्व आइटी सम्मेलन २०२५, ले अवश्य नै ठूलो योगदान गर्नेछ भन्ने मैले विश्वास लिएको छु। यही विश्वासका साथ म तपाईंहरूलाई धेरैधेरै शुभकामना भन्न चाहन्छु। तपाईंहरू यस दिशामा अझ तीव्रताका साथ अगाडि बढ्न सक्नु होस्, अझ ठूलो योगदान गर्न सक्नु होस् र यसका निम्ति हामीले कानून बनाएका छौं। भर्खरै हामीले एआई नीति तय गरेका छौं। यी सबै कुराहरूको उपयोग गर्नुस्। हामीले भर्खरै कानुनी हिसाबले नै यहाँको आइटी उत्पादनलाई निर्यात गर्न सहजै सक्ने कुरा, यही बसेर लाभ गर्न सक्ने कुरा र बाहिर त्यसका निम्ति कम्पनी खोल्न सक्ने कुरा, विदेशमा कम्पनी खोल्न सक्ने कुरा आदि कुराहरूमा पनि कानून निर्माण गरेर अगाडि बढाएका छौं। तसर्थ म यहाँहरू सबैमा यस कामलाई सदुपयोग गर्ने दिशामा सोचेर अगाडि बढ्न आग्रह गर्न चाहन्छु।

(प्रस्तुत विचार सम्माननीय प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले १ भदौ, २०८२ मा राष्ट्रिय युवा सङ्घ नेपालद्वारा आयोजित विश्व आइटी सम्मेलनमा व्यक्त गर्नुभएको मन्तव्यका आधारमा प्रधानमन्त्रीको स्वकीय सचिवालयले तयार पारेको सम्पादित अंश)रासस

तपाईंको आज

मेघ : दिन शुभ फलदायक छ। कार्य सिद्धि, द्रव्य लाभ, विजय, काममा सफलता हुन सक्छ।
 वृष : विहान तनाव, दौडधूप भए पनि दिनभर सुख-सन्तोष, कार्य सिद्धि हुने सम्भावना छ।
 मिथुन : विहानको समयमा धनप्राप्ति, प्रतिष्ठा बढ्ला तर त्यसपछि भने विवाद नहोला भन्न सकिन्छ।
 कर्कट : शुरुमा तनाव, खर्च भए पनि दिनभर समय शुभ छ। ऐश्वर्य प्राप्ति, सन्तोष होला।
 सिंह : विहानको समय उपहारादि वस्तु प्राप्ति तर त्यसपछि खर्च, धन हानि हुने सम्भावना छ।
 कन्या : दिनको शुरुवातमा नोकसानि नहोला भन्न सकिन्छ। त्यसपछि भने लाभ, सफलता होला।
 तुला : शुरुमा मिष्ठान्न भोजन, पैसा प्राप्तिको सम्भावना छ तर त्यसपछि दिनभर तनाव होला।
 वृश्चिक : दिन शुभ फलदायक छ। स्वस्थता, स्फूर्ति बढ्ने, इष्टमित्रसँग भेटघाट, लाभ हुन सक्छ।
 धनु : समय बलवान् छ। मान-सम्मान, राजनीतिक सफलता, कामकाज सफल हुने देखिन्छ।
 मकर : विहान कार्य असफल भए पनि दिनभर राज्यबाट सुख, मान-प्रतिष्ठा वृद्धिको सम्भावना छ।
 कुम्भ : शुरुमा समस्या सुल्फने, सम्मान बढ्ने तर त्यसपछि भने दुःख-कष्ट आइपर्न सक्छ।
 मीन : तपाईंका लागि समय शुभ छ। परीक्षा, खेलकूद, मुद्दा आदिमा विजय, प्रतिष्ठा वृद्धि होला।

आवश्यक टेलिफोन नम्बरहरू

एम्बुलेन्स	
मिथिला युवा समाज नेपाल	९८४४१०४३४४, ०४१-५२८९०६
श्री गणेश युवा कमिटी	९८०१६२५४२४, ९८५४०२७७०३
श्री विश्वकर्मा युवा कमिटी	९८१५८९४४९५, ९८१२०९२४८५
सिर्जनसिल युवा परिवार (वीरेन्द्र बजार)	९८४४९९०५, ९८०४८०५६४३
मौँ सहयोगी नेपाल (देवडिहा-१)	९८०१६०४३८९
नव मिथिला युवा कमिटी	९८५४०२८३०३, ९८०७८९९८८१
मिथिला स्वास्थ्य सहकारी संस्था	९८५४०२२४७४, ९८०१६२२४७४
रामानन्द युवा क्लब	९८०४८२७४०५
एम्बुलेन्स रेडक्रस	१०२, ०४१-५२०८७०
मिथिलाञ्चल विकास केन्द्र एम्बुलेन्स	९८१५८९३००५, ०४१-५२५४४८
धनुषा अस्पताल पा.लि.	५२४७७०, ५२५८००
प्रहरी कार्यालय	
जिल्ला प्रहरी कार्यालय	०४१-५२००९९, १००
सशस्त्र प्रहरी बल मुजेलिया	०४१-५२७९०५, ५२७२९३
सुरक्षा गुल्म जनकपुर ब्यारेक	०४१-५२६५८६
ट्राफिक प्रहरी कार्यालय जिरोमाइल	०४१-५२०३६६
जानकी प्रहरी चौकी जानकी चौकी	०४१-५२०३४४
इलाका प्रहरी कार्यालय स्टेशन	०४१-
मुजेलिया प्रहरी चौकी	०४१-५२०७५०
हनुमान नगर प्रहरी चौकी	
प्रहरी चौकी बलवा टोल	
अस्पतालहरू	
जनकपुर अञ्चल अस्पताल	०४१-५२००३३
जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय	०४१-५२०६२८, ५२६२७१
धनुषा अस्पताल पा.लि.	५९०८००, ५२५८००
आँखा अस्पताल	०४१-५२०३९७
बछार प्रसुति केन्द्र	५२४५७
महत्त्वपूर्ण कार्यालयहरू	
जनकपुर उपमहानगरपालिका	०४१-
ब्रह्मण यन्त्र जउमनपा	०४१-५२००११
बस पार्क	०४१-५२०९९८
जनकपुर विमान स्थल	०४१-५२००४४
बुद्ध एयर	०४१-५२५०२१, ५२५०२२
यति एयर	०४१-५२५००४७, ५२५०२२
विद्युत फयुज शाखा	०४१-५२०१५१
जानकी केबुल	०४१-५२३७२८
शाह केबुल	०४१-५२४७२२

बढ्दो गर्मी र मानव मस्तिष्कको 'कनेक्सन' बुझ्न जरुरी

जब जेक पाँच महिनाका मात्र थिए, तब पहिलो पटक उनलाई टोनिक-क्लोनिक (मिर्गीको गम्भीर दौरा) आक्रमण भयो।

पाँच महिनाको सानो शरीर पहिले अर्काडियो, अनि तीव्र गतिमा भट्टका खान थाल्यो।

उनकी आमा स्टेफनी स्मिथ भन्छन्,

“त्यो दिन अत्यधिक गर्मी थियो। उसलाई असह्य तातो लागेको थियो। हामीले देखेको दृश्य हाम्रो जीवनकै सबैभन्दा भयावह क्षण जस्तो लाग्यो। तर दुर्भाग्यवश त्यो अन्तिम थिएन।”

तातो मौसम सुरु भएलगत्तै जेकलाई पटक-पटक यस्ता दौरा पर्न थाले। जब उमसिलो र फुलसाउने गर्मी आउँथ्यो, परिवारका सदस्यहरू उसलाई चिसो राख्ने उपायहरू गर्न व्यस्त हुन्थे।

जेक १८ महिनाको हुँदा गरिएको जेनेटिक परीक्षणमा थाहा भयो—उनी 'ड्राभेट सिन्ड्रोम' नामक स्नायु-सम्बन्धी रोगले ग्रसित छन्।

ड्राभेट सिन्ड्रोममा यस्तो प्रकारको मिर्गी हुन्छ जसले प्रत्येक १५ हजार बालबालिकामध्ये एकलाई प्रभावित गर्छ। यसमा मिर्गीसँगै मानसिक विकासमा कमी, अटिज्म, एडीएचडी, बोल्ने, हिँड्ने, खाने र सुत्ने जस्ता कठिनाइहरू देखिन सक्छन्।

गर्मी वा अचानक तापक्रममा भएको परिवर्तनले मिर्गीको दौरा सुरु गर्न सक्छ।

हीटवेभको स्नायु-प्रभाव

जेक अहिले १३ वर्षका भएका छन्, तर उनकी आमा भन्छन्—मौसम फेरिँदा अझै पनि उनलाई दौरा पर्छ।

स्मिथ भन्छन्, “लगत्तै गर्मी र हीटवेभले पहिल्यै गम्भीर यो रोगलाई भन्नु जटिल बनाइरहेको छ।”

युनिभर्सिटी कलेज लन्डनका संजय सिसोदिया, जो जलवायु परिवर्तन र मस्तिष्कमाथिको असरका विज्ञ हुन्, भन्छन्—ड्राभेट सिन्ड्रोम त केवल एउटा उदाहरण हो। यस्तै थुप्रै स्नायु-सम्बन्धी रोगहरू बढ्दो तापक्रमसँगै भन्नु विग्रन्छन्।

मिर्गी विशेषज्ञ सिसोदिया भन्छन्, “मैले धेरै पटक विरामीका परिवारहरूसँग सुनेको छु—हीटवेभ आउँदा समस्या चर्किन्छ।”

उनले प्रश्न गर्छन्,

“शरीरलाई तातोसँग जुध्न दिमागका सयौं प्रक्रियाहरू सक्रिय हुन्छन् भने जलवायु परिवर्तनले दिमागलाई असर नगरेको कसरी मान्न सकिन्छ?”

उनको अध्ययनले देखायो—मिर्गी, स्ट्रोक, एन्सेफालाइटिस, मल्टिपल स्क्लेरोसिस, माइग्रेन र अन्य धेरै स्नायु रोगहरू तातो र उमसाबाट भन्नु विग्रन्छन्।

२००३ को युरोपेली हीटवेभमा अतिरिक्त मृत्यु भएकामध्ये करिब ७ प्रतिशत न्युरोलोजिकल समस्यासँग प्रत्यक्ष सम्बन्धित थिए। यस्तै तथ्यांक २०२२ को बेलायतको हीटवेभमा पनि देखियो।

तर गर्मीले रोग मात्र बढाउँदैन, यसले व्यवहार पनि बदल्छ—जस्तै मानिसलाई चिडचिडो, रिसाउने वा अवसादग्रस्त बनाउन सक्छ।

त्यसैले, संसार जलवायु परिवर्तनका कारण भन्नु तातो हुँदै जाँदा, यसको प्रभाव हाम्रो दिमागमा के-कस्तो हुन्छ भन्ने बुझ्न जरुरी छ।

मस्तिष्कलाई चिसो राख्नु ठूलो चुनौती

मानव मस्तिष्कको तापक्रम सामान्यतया शरीरको मूल तापक्रमभन्दा १ डिग्री सेल्सियसभन्दा बढी हुँदैन।

तर मस्तिष्क शरीरको सबैभन्दा बढी ऊर्जा खर्च गर्ने अंग हो। सोच्दा, सम्झँदा र वरिपरिको वातावरणमा प्रतिक्रिया दिँदा आफैँ पनि ठूलो मात्रामा गर्मी उत्पादन गर्छ।

यसैले शरीरलाई मस्तिष्कलाई चिसो राख्न निकै मिहिनेत गर्नुपर्छ।

रगत सञ्चारले अतिरिक्त गर्मी हटाउँछ र मस्तिष्कको तापक्रम सन्तुलित राख्छ। यो महत्त्वपूर्ण छ किनकि मस्तिष्कको कोषिका

स्ट्रोक (ब्रेन अट्याक) र त्यसबाट हुने मृत्युमा पनि गर्मीले वृद्धि गर्ने देखिएको छ।

२५ देशमा गरिएको एक अध्ययनअनुसार, स्ट्रोकका कारण हुने हरेक १००० मृत्युमध्ये करिब २ अतिरिक्त मृत्यु सबैभन्दा तातो दिनमा भएको थियो।

विश्वव्यापी रूपमा वर्षेनी करिब ७० लाख मानिस स्ट्रोकबाट मर्ने हुँदा गर्मीले मात्र वर्षेनी १० हजारभन्दा बढी अतिरिक्त मृत्यु हुन सक्ने चेतावनी दिइएको छ।

त्यो विशेषगरी निम्न वा मध्यम आय भएका मुलुकहरूमा बढी असर गर्नेछ, जसलाई जलवायु परिवर्तनले पहिले नै सबभन्दा बढी पेलिरहेको छ।

त्यस्तै, अत्यधिक गर्मीले गर्भवती महिलामा समयअगावै प्रसव बढाउने पाइएको छ। यसले नवजात शिशुको मानसिक विकासमा ढिलाइ र बौद्धिक क्षमतामा कमी ल्याउन सक्छ।

गर्मीले मस्तिष्कलाई विषालु पदार्थ वा भाइरसबाट जोगाउने 'ब्लड-ब्रेन बेरियर' पनि कमजोर बनाउन सक्छ। यसले हानिकारक तत्व सजिलै मस्तिष्कसम्म प्रवेश गर्न सक्छन्।

मच्छरहरूको बढ्दो संख्याले पनि जीका, डेंगु, चिकुनगुनियाजस्ता भाइरसमाफत स्नायु रोगहरू फैलिन सक्छन्।

'ग्लोबल वार्मिङ' सकियो, अब 'ग्लोबल वाइलडिङ' गर्मी सबैमा समान असर पार्दैन। केहीलाई तातो मौसम सहज लाग्छ भने अरूका लागि असह्य हुन्छ।

यसमा आनुवंशिक प्रवृत्तिसमेत भूमिका खेल्न सक्छ। सिसोदिया भन्छन्, “आज हामी स्नायु रोग भएका विरामीमा

तापक्रमप्रति अति संवेदनशील हुन्छन्।

यदि मस्तिष्क अत्यधिक तातो वा चिसो भयो भने यी कोषिका र तिनका बीच सञ्चार गर्ने अणुहरूले काम गर्न छोड्छन्।

हीटवेभ र रोगबीचको सम्बन्ध

सिसोदिया भन्छन्, “हामीलाई अझै पूर्ण रूपमा थाहा छैन—मस्तिष्कका विभिन्न भाग तातोसँग कसरी प्रभावित हुन्छन्। तर यसलाई एउटा घडीभैँ बुझ्न सकिन्छ—जहाँ सबै पुर्जा मिलेर काम नगर्दा समय विग्रन्छ।”

तातो मौसमले सबै मानिसको दिमागमा असर पार्छ—जस्तै निर्णय लिने क्षमता घटाउने वा बढी जोखिम लिन प्रेरित गर्ने।

तर पहिल्यै स्नायु रोग भएका व्यक्तिहरूमा यसको असर सबैभन्दा गम्भीर हुन्छ।

उदाहरणका लागि, मल्टिपल स्क्लेरोसिस भएका केही अवस्थामा शरीरको मूल तापक्रम नै बदलिएको पाइएको छ।

त्यस्तै, सिजोफ्रेनियाजस्ता मानसिक रोगमा प्रयोग हुने केही औषधिहरूले पनि शरीरको ताप नियन्त्रण प्रणालीमा असर पार्छन्। यसले विरामीलाई हीटस्ट्रोक (हाइपरथर्मिया) प्रति संवेदनशील बनाउँछ।

बढ्दो गर्मी र स्नायु रोगहरूको जोखिम

डिमेन्सियाका विरामीमा हीटवेभका बेला अस्पताल भर्ना दर र मृत्यु दर बढेको पाइएको छ।

बुढ्यौलीले शरीरको ताप नियन्त्रण क्षमता घटाउँछ, साथै सोच्ने-सम्झ्ने क्षमतामा कमी आउँदा आवश्यक सावधानी नअपनाउन सक्छन्।

स्ट्रोक (ब्रेन अट्याक) र त्यसबाट हुने मृत्युमा पनि गर्मीले वृद्धि गर्ने देखिएको छ।

२५ देशमा गरिएको एक अध्ययनअनुसार, स्ट्रोकका कारण हुने हरेक १००० मृत्युमध्ये करिब २ अतिरिक्त मृत्यु सबैभन्दा तातो दिनमा भएको थियो।

विश्वव्यापी रूपमा वर्षेनी करिब ७० लाख मानिस स्ट्रोकबाट मर्ने हुँदा गर्मीले मात्र वर्षेनी १० हजारभन्दा बढी अतिरिक्त मृत्यु हुन सक्ने चेतावनी दिइएको छ।

त्यो विशेषगरी निम्न वा मध्यम आय भएका मुलुकहरूमा बढी असर गर्नेछ, जसलाई जलवायु परिवर्तनले पहिले नै सबभन्दा बढी पेलिरहेको छ।

त्यस्तै, अत्यधिक गर्मीले गर्भवती महिलामा समयअगावै प्रसव बढाउने पाइएको छ। यसले नवजात शिशुको मानसिक विकासमा ढिलाइ र बौद्धिक क्षमतामा कमी ल्याउन सक्छ।

गर्मीले मस्तिष्कलाई विषालु पदार्थ वा भाइरसबाट जोगाउने 'ब्लड-ब्रेन बेरियर' पनि कमजोर बनाउन सक्छ। यसले हानिकारक तत्व सजिलै मस्तिष्कसम्म प्रवेश गर्न सक्छन्।

मच्छरहरूको बढ्दो संख्याले पनि जीका, डेंगु, चिकुनगुनियाजस्ता भाइरसमाफत स्नायु रोगहरू फैलिन सक्छन्।

'ग्लोबल वार्मिङ' सकियो, अब 'ग्लोबल वाइलडिङ' गर्मी सबैमा समान असर पार्दैन। केहीलाई तातो मौसम सहज लाग्छ भने अरूका लागि असह्य हुन्छ।

यसमा आनुवंशिक प्रवृत्तिसमेत भूमिका खेल्न सक्छ। सिसोदिया भन्छन्, “आज हामी स्नायु रोग भएका विरामीमा

तापक्रमप्रति अति संवेदनशील हुन्छन्।

यदि मस्तिष्क अत्यधिक तातो वा चिसो भयो भने यी कोषिका र तिनका बीच सञ्चार गर्ने अणुहरूले काम गर्न छोड्छन्।

तातो मौसमले सबै मानिसको दिमागमा असर पार्छ—जस्तै निर्णय लिने क्षमता घटाउने वा बढी जोखिम लिन प्रेरित गर्ने।

तर पहिल्यै स्नायु रोग भएका व्यक्तिहरूमा यसको असर सबैभन्दा गम्भीर हुन्छ।

उदाहरणका लागि, मल्टिपल स्क्लेरोसिस भएका केही अवस्थामा शरीरको मूल तापक्रम नै बदलिएको पाइएको छ।

त्यस्तै, सिजोफ्रेनियाजस्ता मानसिक रोगमा प्रयोग हुने केही औषधिहरूले पनि शरीरको ताप नियन्त्रण प्रणालीमा असर पार्छन्। यसले विरामीलाई हीटस्ट्रोक (हाइपरथर्मिया) प्रति संवेदनशील बनाउँछ।

बढ्दो गर्मी र स्नायु रोगहरूको जोखिम डिमेन्सियाका विरामीमा हीटवेभका बेला अस्पताल भर्ना दर र मृत्यु दर बढेको पाइएको छ।

बुढ्यौलीले शरीरको ताप नियन्त्रण क्षमता घटाउँछ, साथै सोच्ने-सम्झ्ने क्षमतामा कमी आउँदा आवश्यक सावधानी नअपनाउन सक्छन्।

देखिरहेको असर भविष्यमा स्वस्थ मानिसमा पनि देखिन सक्छ। जलवायु परिवर्तन बढ्दै जाँदा यसको प्रभाव सामान्य मानिसमा देखिन थालेको छ।”

वैज्ञानिकहरू अझै बुझ्ने प्रयासमै छन्—कस्तो गर्मी वा कति लामो हीटवेभले मस्तिष्कमा प्रत्यक्ष असर गर्छ।

यस्ता अध्ययनले नीतिगत रणनीति बनाउन सहयोग गर्नेछ—विशेष गरी तातो मौसमप्रति संवेदनशील समूहलाई सुरक्षित राख्ना जस्तै, हीटवेभको पूर्वसूचना दिने प्रणाली, वा गर्मीका कारण काम गर्न नसक्ने श्रमिकलाई क्षतिपूर्ति दिने बीमा योजना।

संयुक्त राष्ट्र महासचिव एन्तोनिओ गुटेरेसले जुलाई २०२३ लाई इतिहासकै सबैभन्दा तातो महिना घोषणा गर्दै भनेका थिए—

“ग्लोबल वार्मिङको युग सकियो, अब 'ग्लोबल वाइलडिङ' (उबाल) सुरु भएको छ।”

यसबाट प्रस्ट हुन्छ—जलवायु परिवर्तन आइपुगेको छ र तीव्र गतिमा बढिरहेको छ।

अब 'तातो मस्तिष्क' (हट ब्रेन) को चिन्ता वैज्ञानिक र समाज दुवैमा बढ्दै गएको छ।

(बीबीसीका लागि 'क्लेक्टिभ न्यूज रूम' द्वारा प्रकाशित)

विपन्न-गरिब विद्यार्थीलाई २.५ प्रतिशत आवास सुविधाको प्रस्ताव

दैनिक समाचारदाता काठमाडौं, २ भदौ । शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयले गरिब तथा विपन्न विद्यार्थीलाई २.५ प्रतिशत आवास सुविधा दिने प्रस्ताव गरेको छ । प्रतिनिधिसभाको शिक्षा, स्वास्थ्य तथा सूचना प्रविधि समितिको जारी बैठकमा सांसदहरूले निजी विद्यालयको पूर्ण छात्रवृत्तिमा आवास सुविधा राख्नुपर्नेमा जोड दिएपछि मन्त्रालयले यस्तो प्रस्ताव गरेको हो । मन्त्रालयको यस्तो प्रस्तावपछि समितिमा अहिले यो विषयमाथि छलफल भइरहेको छ । छलफलमा सांसद डिगबहादुर लिम्बूले यो विषय प्रगतिशील ढंगले टुंगो लगाउनुपर्नेमा जोड दिए । उनले भने, 'कतिको २.५ प्रतिशत हो ? निजीलाई जफादेही उत्तरदाही बनाउनु पर्छ । क्रमशः

बढाउँदै लजैने प्रस्ताव छ । कम्तीमा १० प्रतिशत गरौं । गरिबले पनि महसुस गरुन् । यसैगरी सांसद सुमना श्रेष्ठले मन्त्रालयको उक्त प्रस्तावमाथि टिप्पणी गर्दै गृहकार्य नपुगेको बताइन् । उनले आवासीय सुविधा भएको विद्यालय कति छ भनेर प्रश्न गरिन् । उनले भनिन्, 'मन्त्रालयको २.५ प्रतिशत

आवास सुविधामा गृहकार्य पुगेन । यो हेपाह प्रवृत्ति भयो । हामीलाई स्वीकार्य छैन । नियमावलीमा राखिबने पनि यो विषय कार्यन्वयन हुँदैन ।' बैठकमा शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधिमन्त्री रघुजी पन्तले निजी विद्यालयले दिने पूर्ण छात्रवृत्तिको आवास सुविधा कानूनमा नराख्न प्रस्ताव गरेका थिए ।

मधेसको राजस्व सङ्कलनमा प्रगति

महोत्तरी, २ भदौ । मधेसमा राजस्व सङ्कलनमा उल्लेख्य प्रगति भएको छ । गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को राजस्व सङ्कलन रु पाँच अर्ब ५४ करोड ७२ लाख ३३ हजार भएको छ । यो पछिल्ला सात आर्थिक वर्षकै उच्च हो । सात वर्ष पहिले आव २०७५/७६ मा रु दुई अर्ब ६६ करोड १५ लाख ३६ हजार राजस्व सङ्कलन भएको थियो । सात वर्षअघिको यो रकमभन्दा गत आव २०८१/८२ को सङ्कलन दोब्बर बढी भएको हो । मधेसको अर्थ मन्त्रालयले यसलाई उल्लेख्य प्रगति भनेको छ । कर प्रशासन सुदृढीकरण, डिजिटल प्रणालीको विस्तार र आन्तरिक आर्थिक गतिविधि बढनुले यो उल्लेख्य उपलब्धि हासिल भएको प्रदेशका अर्थ मन्त्रालयका सचिव रामकुमार महतो बताउनुहुन्छ । "राजस्व सङ्कलनमा यो उल्लेख्य प्रगति हो", सचिव महतोले भन्नुभयो, "यसले अब राम्रो लिक समातेको छ ।"

विद्यालय शिक्षा ऐन जारी गर्न १६ विद्यार्थी सङ्गठनको माग

दैनिक समाचारदाता काठमाडौं, २ भदौ । सोह्र विद्यार्थी सङ्गठनले अविलम्ब विद्यार्थीमैत्री विद्यालय शिक्षा ऐन जारी गर्न माग गरेका छन् । संयुक्त विद्यार्थी सङ्गठनका तर्फबाट आज प्रतिनिधिसभा, स्वास्थ्य शिक्षा तथा सूचना प्रविधि समितिका सभापति अम्मरबहादुर थापालाई ज्ञापनपत्र बुझाउँदै उनीहरूले पटक-पटक विद्यालय शिक्षा ऐन जारी गर्ने प्रतिवद्धता जनाएर सरकारले विद्यार्थीका मुद्दा र विधेयकप्रति उपेक्षा गरेको आरोप लगाएका छन् । विद्यार्थी सङ्गठनले विद्यालय शिक्षक नियुक्ति प्रक्रियालाई समावेशी बनाउन तथा शतप्रतिशत खुला प्रतिस्पर्धामार्फत शिक्षक नियुक्ति

गर्न माग गरेका छन् । विद्यार्थी सङ्गठनको अनिवार्य सहभागितामा सर्वपक्षीय संवाद, वार्ता र छलफलमार्फत मात्र विधेयक अघि बढाउन उनीहरूले अनुरोध गरेका छन् । ध्यानाकर्षणपत्रमा नेपाल विद्यार्थी सङ्घ, अनेरास्ववियू, अनेरास्ववियू (क्रान्तिकारी), अनेरास्ववियू, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र विद्यार्थी सङ्घ, अखिल (समाजवादी), समाजवादी विद्यार्थी युनियन, नेपाल, अखिल (क्रान्तिकारी), अखिल (छैटौं), विद्यार्थी जनमत सङ्घ, नयाँ शक्ति विद्यार्थी युनियन, वैज्ञानिक समाजवादी विद्यार्थी सङ्गठन, अखिल (पाँचौं), राष्ट्रिय विद्यार्थी मञ्च, अखिल नेपाल विद्यार्थी युनियनलगायतले हस्ताक्षर गरेका छन् ।

डीएनबी मेडिकेयर सेन्टरले अस्पताल प्रमुखमाथि लगाइएको बलात्कार आरोप असत्य भएको दाबी

दैनिक समाचारदाता जनकपुरधाम, २ भदौ । महोत्तरीको बर्दिबासस्थित डीएनबी मेडिकेयर सेन्टरले आफ्ना प्रमुख डा. प्रविण मिश्रमाथि लगाइएको बलात्कार आरोपमा कुनै सत्यता नरहेको जनाएको छ । अस्पतालले सोमबार जारी गरेको प्रेस विज्ञप्तिमा आरोपलाई 'निराधार र कपोकल्पित' भन्दै अस्वीकृत गरेको हो । प्रेस विज्ञप्तिअनुसार स्वास्थ्य सेवा क्षेत्रमा भरपर्दो र गुणस्तरीय उपचार दिइरहेको अवस्थामा डा. मिश्रमाथि लगाइएको आरोप असत्य भएको दाबी गरिएको छ । प्रहरीमा दर्ता भएको उजुरीमा बलात्कारसम्बन्धी आरोप पुष्टि

नभएपछि जिल्ला अदालत महोत्तरीबाट साधारण तारेखमा रिहा भई उनी नियमित कार्यमा फर्किएको अस्पतालले स्पष्ट पारेको छ । अस्पतालको भनाइअनुसार डा. मिश्रविरुद्ध सञ्चारमाध्यम र सामाजिक सञ्जालमा प्रचारित जानकारीहरू गलत रहेका छन् । गर्भवती एक किशोरीले औषधि सेवनमार्फत गर्भवतनको प्रयास गरेपछि अचेत अवस्थामा अस्पताल ल्याइएकी थिइन् । उनको ज्यान बचाउन डा. मिश्रले हरसम्भव प्रयास मात्र गरेको उल्लेख गर्दै आरोप वास्तविकतासँग मेल नखाने जनाइएको छ । डा. मिश्रले समेत

सञ्चारकर्मीहरूसँग कुरा गर्दै असुरक्षित गर्भवतनपछि उपचारका क्रममा प्रहरीले बलजफती नियन्त्रणमा लिएर मुद्दा दायर गरेको र केही सञ्चार माध्यमले तथ्य नबुझी एकतर्फी समाचार सम्प्रेषण गरी चरित्र हत्या गरेको गुनासो गरेका छन् । करीव १० वर्षअघि स्थापना भएको डीएनबी मेडिकेयर सेन्टरले २४ घण्टा आपतकालीन सेवा, ओपीडी, सामान्य तथा हाडजोर्नी उपचार, ल्याब, स्त्रीरोग, काडियोलोजी, छाला तथा नाक-कान-घाँटी उपचार, साथै हेयर ट्रान्सप्लान्ट जस्ता सेवा निरन्तर दिइरहेको अस्पतालले जनाएको छ ।

राजनीतिक दल खोल्ने दुर्गा प्रसाईंको घोषणा

दैनिक समाचारदाता काठमाडौं, २ भदौ । मेडिकल व्यवसायी दुर्गा प्रसाईंले राजनीतिक दल खोल्ने घोषणा गरेका छन् । दुई साताअघि मात्रै डिल्लीबजार कारागारबाट छुटेका प्रसाईंले सोमबार पत्रकार सम्मेलन गर्दै राजनीतिक दल खोल्ने घोषणा गरेका हुन् । उनले आफूले अभियान मात्रै चलाउँदा कोठामा ताला लगाउने लगायतका अवरोध भएपछि आफू यो निष्कर्षमा पुगेको प्रसाईंले बताएका छन् । 'म राजनीतिक चेत बोकेको सफल व्यवसायी हुँ । मेरा लागि अब मेरो परिवार र म भन्दा पनि नेपाल र नेपाली प्राथमिकतामा परेका छन् । राजनीतिले विगारेको

यो सुधारका लागि राजनीतिमा संलग्न हुन हामी बाध्य भएका छौं, प्रसाईंले भने । उनले केही समयमै दलको नाम घोषणा गर्ने बताएका छन् । 'म लगायत हाम्रो अभियान र

अभियानका साथीहरूले राजनीतिक दल खोली दलमा संलग्न हुने अठोट गरेका छौं । त्यसकारण मैले राजनीतिक शक्ति निर्माणका दल गठन गर्ने निश्चय गरेको छु,' प्रसाईंले भने ।

खाद्य पदार्थको पैठारी पूर्व स्वीकृति तथा नाकामा प्रवेश अनुमती लिनु पर्ने सम्बन्धमा पैठारीकर्ताहरूका लागि सूचना

मिति १९ श्रावण २०८१ देखि लागू भएको खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर ऐन, २०६५ को दफा १३ को उपदफा (१) बमोजिम खाद्य पदार्थको पैठारी गर्न चाहने खाद्य व्यवसायीले खाद्य पदार्थको पैठारी गर्नु अघि विभाग वा विभागले तोकेको कार्यालयबाट स्वीकृति लिनु पर्ने र उपदफा (२) बमोजिम खाद्य पदार्थ पैठारी गर्नु अघि स्वीकृति प्राप्त गरि पैठारीका लागि प्रवेश नाकामा ल्याइएका खाद्य पदार्थ नेपाल भित्र पैठारी गर्नु अघि विभाग वा विभागले तोकेको कार्यालयबाट प्रवेश अनुमति लिनु पर्ने अनिवार्य प्रावधान रहेको र सो बमोजिम नगरेमा ऐनको दफा ४० (ग) बमोजिम कसूर गरेको मानिने भएकोले ऐनको दफा २ (घ) बमोजिम परिभाषित सम्पूर्ण खाद्य पदार्थहरूको पैठारी गर्नु विभागबाट स्वीकृति लिई मात्र आयात गर्ने र भन्सार नाकामा आए पश्चात भन्सार नाका स्थित विभाग अन्तर्गतका खाद्य आयात निर्यात गुणस्तर प्रमाणीकरण कार्यालयबाट प्रवेश अनुमति लिई मात्र खाद्य पदार्थ पैठारी गर्नु गराउनु हुन सम्पूर्ण खाद्य पदार्थ पैठारीकर्ताहरूलाई सूचित गरिन्छ । अन्यथा खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर ऐन, २०८१ बमोजिम कारवाही हुने व्यहोरा समेत जानकारी गराईन्छ ।

नेपाल सरकार
कृषि तथा पशुपंछी विकास मन्त्रालय
खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण विभाग

खाद्य आयात निर्यात गुणस्तर प्रमाणीकरण कार्यालय

जलेश्वर, महोत्तरी ।

ईमेल fieqcojaleshwor@gmail.com

- विभिन्न प्रकारको कोटेन रोल
- विभिन्न प्रकारका जिङ्गुजैङ्ग कोटन
- डिलेभरी पैड सहितका लागि सम्पर्क स्थान

रामेश्वरम सर्जिकल उद्योग

जनकपुरधाम, २४, मधेश प्रदेश

मो.नं.: ९८९९८३५३७४